

NÉPNEVELŐ

A KATHOLIKUS TANÍTÓSÁG HIVATALOS LAPJA

Megjelenik minden vasárnap. — Előfizetési ára egész évre 8 korona, félévre 4 korona, egyes szám ára 30 fillér. — Szerkesztőség: Budapest, VIII. ker., Szentkirályi-utca 28. szám. — Telefon: József 5—33. — Kéziratokat nem küldünk vissza.

FELELŐS SZERKESZTŐ:
EMBER KÁROLY
KIADÓTULAJDONOS:
SZENT-ISTVÁN-TÁRSULAT

Megkapja e lapot minden katolikus nép-
oktatási intézet egy példányban ingyen. Iy
kérelmek az egyházmegyei főtanfelügyelőség
útján intézendők a Szent-István-Társulat
igazgatóságához, Budapest, VIII. kerület,
Szentkirályi-utca 28.

Az újabb hadikölcsön.

A vallás- és közoktatásügyi miniszter úr a kormány nevében lelkes felhívást intéz a nyolcadik hadikölcsön sikere érdekében a hazai oktató testületekhez, kérvén őket, hogy mint eddig is tették, szívük és cselekedeteikkel annyiszor bebizonyított hazaszeretettük parancsa szerint, ezúttal is minden tőlük telhetőt, eszközt és módot használjanak fel arra, hogy ez a hadikölcsön az eddigieket is messze túlhaladó eredménnyel járjon és hogy ebben azok is résztvegyenek, akik eddig önzésükben, avagy a haza iránt való kötelességeinek helytelen felfogása miatt kívánták magukat a jegyzésekből.

Közli a felhívás, hogy ezúttal kizárólag 5 $\frac{1}{2}$ %-os járadékkölcsön fog kibocsátásra kerülni, amely a pénzügyminisztérium részéről 1925 előtt nem lesz visszafizetésre felmondható, ezt megelőzőleg tehát a kötvények nem lesznek alacsonyabb kamatozási kötvényekre konvertálhatók és hogy az Osztrák-Magyar Bank és a Magyar királyi hadikölcsönpenztár a most kibocsátásra kerülő kölesönöknél a korábbiaknál messzebbmenő kedvezményeket fognak nyújtani a jegyző felek részére. A kormány lehetővé fogja tenni, hogy a fokozatos leszerelés alkalmával a polgári közönség használatára bocsátandó mindennemű cikkek, szerelvények, használati eszközök stb. árú a hadikölcsönt jegyző felek részéről hadikölcsönkötvénnyel egyenlítettessék ki, sőt ezek másokkal szemben elsőbbségben fognak részéltetni.

Az egyházi főhatóságokhoz is megküldött miniszteri felhívást dr. Csernoch János bíbornok-hercegprímás és az egyházmegyei főpásztorai a főhatóságuk alatt álló tanintézeteknek buzdító, lelkes leiratban küldték meg. Felhívták az iskolák igazgatói, tanítói és tanárai, hogy a helyi viszonyok mérlegelésével állapítsák meg azokat a módokat és eszközöket, amelyekkel a hadikölcsön sikere előmozdítható lesz. A siker eredményéről a jegyzési határidő lejáratától számított 8 nap alatt részletes kimutatót szerkesztendő és terjesztendő be az illetékes főhatósághoz.

Fogjon ki-ki munkához. A magyar állam minden hű fia, polgára siessen letenni áldozatát a haza oltárára és a nemzet tanítói és tanárai kövessenek el emellett mindent, hogy az ő lelkes és fáradhatatlan buzgóáguk különösebben járuljon hozzá a hadikölcsönjegyzés sikerének fokozásához. Hívjanak össze az iskola falai közé népgyűlést és ott magyarázzák

meg a nemzet fiainak a hadikölcsönjegyzés financiai előnyeit és jegyzésük értékét fokozza az, hogy ezzel hazafias kötelességet is teljesítenek, mert elősegítik az immár négyéves háború dicsőséges befejezését.

A rokkant tanerők jövője.

A háborúban teljesített katonai szolgálat folytán katonailag rokkanttá vált és emiatt *iskolai* munkára ideiglenesen vagy véglegesen alkalmatlanná vált, de egyéb munkára képes tanítók és tanárok, a nemzet hősei, a nemzet rokkantjai.

Ők, akik önzetlennül, hősiességgel és önfeláldozással szolgálták a haza védelmét, a nemzet haládjára tették magukat méltókká. És a nemzet csak akkor fejezi ki becsülését irántuk, ha jövő sorsukról kellő formában gondoskodik, tekintet nélkül arra, hogy a hadbavonuláskor minő jellegű iskolában működtek.

Gróf Zichy János vallás- és közoktatásügyi miniszter f. évi 83.668/VII. b. sz. rendeletével már megkezdte a nemzet gondoskodását a rokkant tanerőkről. E rendelet értelmében az illetékes hatóságok felhívták, hogy a rokkantságuk miatt iskolai munkára ideiglenesen vagy véglegesen alkalmatlan állami tanítók és tanárokról — megfelelő elhelyezésük végett — a rendeletben feltüntetett szempontoknak megfelelő kimutatást terjesszenek be a vallás- és közoktatásügyi minisztériumba.

A rendelet a nem állami intézeteknél, intézményeknél működő tanerők elhelyezése iránt anynyiban intézkedik, hogy a hitközségi és községi iskolai hatóságokat elsősorban buzdítja arra, hogy saját hatáskörükben, önkéntes elhatározásukból biztosítsanak valóban rokkanttá lett tanítóknak, tanáraiknak rokkantságuknak megfelelő munkakört, tevékenységi teret, mely nekik és öveiknek mindenestre tisztességes megélhetést nyújt. Ilyenek volnának a különböző egyházi, községi hivatalok, rendes javadalmazással járó tisztségek, pénztárosi, ellenőri, nevelőintézeti, múzeumi, könyvtárosi, titkári, levéltárosi, tanügyi, előadói, könyvkiadóhivatali, szövetkezeti, népszövetségi stb. állások.

Az ideiglenesen rokkanttá vált beteg, nem állami tanítókat, hogy számukra a gyógyulást biztosítsa, hajlandó a miniszter az állomáshely megnevezése nélkül kinevezett tanítónokkal egy-két évig helyettesíteni. Az ily módon helyettesített tanító a kanton teendőket zavartalanul elláthatja, ha abban betegsége nem akadályozza. Kéri a miniszter az

illetékes főhatóságok intézkedését, hogy az ilyen, gyógyulásra reményt nyújtó rokkant tanítók helyettesítését tárgyában a kérvényezést a fenntartó haladéktalanul fogadjasson; megjegyezve, hogy az így helyettesítendő rokkant tanítót az illetékes főhatóság képviselőjének jelenlétében a törvényhatósági testület orvos felülvizsgálja és bizonyítványában a baj természetére és a gyógyulás idejére nézve véleményesen nyilatkozik. Ezt a bizonyítványt az illetékes főhatóság a helyettesítésre vonatkozó jelentéssel a miniszternek bemutatja.

Igen hamarosan a miniszternek az az intézkedése, mely arra az esetre vonatkozik, ha a nem állami iskolai fenntartó indokolt szegénysége miatt tanítói vagy tanári szolgálatra végkép alkalmatlanná lett tanárunk jövedelmét saját hatáskörében biztosítani egyáltalában nem tudná. *Ez esetben a miniszter a fenntartó az állami tanítók, illetve tanárok létszámba veszi az az illetékes főhatóság véleményes jelentése kapasan.*

Az állatorvosi vizsgálat alapján az állami szolgálatba átvettek nézve a továbbiakban az eljárás ugyanaz, mint az állami szolgálatban levőkre nézve; vagyis illetmények és a rangsorban elfoglalt helyre való igény szempontjából abban a statusban maradnak, amilyenben voltak és így a testületnek (statumnak) többi tagjával szemben senki hátrányban nem lesz, meg ha munkaképességének megfelelő más munkára osztatnak is be.

Igy gondoskodik a miniszter úr a nemzet nevében a háza védelmében sokat szenvedett, hős tanítók és tanárokról. Meghagyja őket választott elhívatásuk eszmeikörében, hogy továbbra is a közoktatás, a művelődés terein munkálkodjanak és letennitartásuk anyagi eszközeit maguknak szellemileg is hasznos és a nemzetre nézve értékes tevékenység által biztosíthassák.

A rendelet részletes ismertetése után tisztelettel kérjük mindazokat, akiket illet, hogy a teljesen, avagy ideiglenesen katonailag rokkantnak minősített kath. tanítók és tanárok ügyét haladéktalanul munkába vegyék. A rendelet az eljárást világosan körvonalazza, csak a végrehajtás ne késlekedjek.

A különböző állásokba való elhelyezés kérdése a hitközségek minden tagjára nézve hazafias kötelességeket ró. E kötelességek teljesítésére buzdítsanak az iskolaszékek tagjai, az egyházmegyei tanítóegyesületek, az Országos Kath. Tanügyi Tanács, a Kath. Iskolagyűlés, a Kath. Népszövetség szervezetei, a Kath. Körök, mind, mind, hogy a hős tanítók és tanárok a különböző tényezők egységes, szeretetteljes támogatását tapasztalva, szívükben felemelő érzéssel fogadjassák a nemzet hálás gondoskodását.

Ember Károly.

A nevelés.

11.

A nevelés megteszi mindazt, amit a járulékos tökéletességek érdekében megtehet és midőn észreveszi, hogy ezeknek olyan birtokában van az ember, hogy önállóan is törekedhet boldogsága felé, magára hagyja őt. Ezután az embernek magának kell járulékos tökéletességeit még jobban kifejlesztenie, hogy annál bizonyosabb legyen az örök üdvözülés. Tehát itt is azt látjuk, hogy a nevelés befejezésével az ember nem nevelődik, hanem tökéletessedik.

A nevelés egyszer véget ér kivétel nélkül mindenkinél. Mégis bizonyos különbséget kell tennünk a férfi és nő között. Midőn a nevelés befejeződik, a férfit teljesen magára hagyhatjuk, mert az Istentől nyert hívatása, hogy másokért és pedig sokakért küzdjön, nagy körök legyen javára és hasznára. A nőnél ez másképen van. A nőnek a hívatása nagyon kis körre terjed és a tapasztalat szerint ebben a kis körben is folytonos tanaszítékra van szüksége, hogy helyét megállhassa és hivatásának megfelelően. A tapasztalat szerint a nő mindig nagy veszedelmek között forog, ha egymagában áll s ez a férfira is veszedelem, mert rea nézve kísértés. A nőnek a nevelés befejezésével még mindig védőszárnyak alatt kell lennie, hogy megóvassék a veszedelemtől s egyúttal megszűnjék veszedelem lenni a férfira is. Azonban ez csak örökös a nő fölött, de nem a tulajdonképeni nevelés.

A nőnél is befejeződik egyszer a nevelés, de míg a férfi nevelésének befejezése után teljesen önálló lesz, a nőnek meg a nevelés után is oltalomra és tanaszítékra van szüksége, amit vagy a családban kell megtalálnia, vagy pedig férjének oldalán mellet.

Melyik korban, az embernek mely életévében fejeződik be a nevelés, azt határozottan megállapítani nem lehet. Az egyik embernél hamarabb, a másiknál később. A tapasztalat azt mondja, hogy a 22–24 éves korról befejezhetjük a nevelést, mert akkor az ember már annyira önálló, hogy segítség nélkül is haladhat boldogsága felé. Midőn a tapasztalat azt mondja, hogy a nevelés a 22–24 éves korról befejezhető, ez nem azt jelenti, hogy ekkor föltétlenül befejezni is kell. Az ember még tovább is nevelhető, de magára is hagyható veszedelem nélkül, föltételezve, hogy eddigi nevelése jó volt.

Némelyek azt mondják, hogy a nevelést akkor kell befejezni, midőn a test teljes fejlődéséhez jutott. Ez nem helyes vélemény. A test teljes kifejlődése semmi biztosíték arra vonatkozólag, hogy az ember önálló-e már az örök üdvösségre való törekvésében. Sőt a test teljes kifejlődése a nevelés befejezése előtt csak veszedelem s az ilyen ember, míg nevelése tart, a legerősebb korlátok között tartandó, hogy a test ne vezesse rossz útra. Az ember nem teste, hanem lelke révén képes a boldogságra s ezért a nevelés befejezésénél nem a test kifejlődése az irányadó, hanem a lelki tehetségek.

Ezeket bizonyára megtévesztette az a körülmény, hogy a test is az ember 22–24. életévében jut teljes kifejlődéséhez. A lelki tehetségek föltétlenül megkívánják a test bizonyos fejlődését, de azért nem a test fejlettsége a méréke a lelki tehetségek fejlettségének.

A nevelés befejezése egyúttal a nagykorúság kezdete. Tehát a nagykorúság ama kornak a kezdete, amelytől az ember idegen segítség nélkül is haladhat örök üdvössége felé. A nevelés befejezésének s a nagykorúság kezdetének össze kell esni, mert mind a kettő ugyanazt fejezi ki.

A nevelés befejezése utáni kor a nagykorúság s ennek megfelelően a nevelés befejezése előtti kor a kiskorúság. Amíg az ember nevelésre szorul, addig kiskorú.

A nevelőnél fontos kellék, hogy nevelése már befejeződött legyen. Akit valamiben vezetni kell, az ugyanabban nem vezethet másokat, mert maga is vezetésre szorul. *Nevelő csak az lehet, akinél a nevelés már befejeződött, más szóval: nevelő csak nagykorú lehet.*

Mivel nevelő csak az lehet, aki nagykorú, azért némelyek azt mondják, hogy a nevelés nem más, mint a nagykorúak hatása a kiskorúakra. A nevelésnek ez a meghatározása semmit sem mond. A nagykorúak nem cél nélkül hatnak a kiskorúakra, de akkor nem ez a hatás a nevelés, hanem amit ezzel elérni akarunk.

Midőn az ember nevelése befejeződött, még mindig olyan hatások alatt áll, amelyek nagyon hasonlítanak a nevelői hatásokhoz, de mégsem nevezhetők nevelésnek. Ilyenek a környezet, irodalom stb. Mivel ezek nagyon is befolyásolhatják az embert s ezért tökéletesedését előmozdíthatják, vagy a nevelést leronthatják, elről is fogók egye-mást elmondani. E hatások a sírig kísérik az embert.

Huszár Győző.

HIREK.

Követésre méltó példa. Elismerésre méltó szöveg eljárás a r. kath. iskolai tanítókkal szemben, hogy Szolnok város nemesen érző képviselőtestülete még 1914. évben, ugyanazon év január 1-től kezdődőleg, a szolnoki Constantin r. kath. iskolai tanítók lakberét a szolnoki állami tanítók lakberével egyenlővé tette s úgy határozott, hogy a r. kath. tanítók lakberére mindenkor a fizetési fokozat és osztályok szerint úgy emelkedjék, miként az az állami tanítóknál történt az 1913. évi XV. t. c. szerint. A múlt évben a r. k. tanítók háborús segélyét, az állami 600 koronás háborús segélyük kiegészítésül, fizetésük 35%-ára emelte, míg f. hó 7-én tartott közgyűlésében a r. k. tanítók háborús segélyét, az állami tanítók háborús segélyével tette egyenlővé, fizetésük arányában s azt 1917. november 1-ig visszamenőleg ki is utaltatja. Ezen szép cselekedetek önmagukat dícsérik annál is inkább, mivel az ide vonatkozó határozatok mind egyhangulag hozottak.

Igaz az is, hogy a 8 tagból álló tantestület szorgalmas, odadó ügybizalmú működésével igyekszik is részolgalmi a városi képviselőtestület ezen nemes cselekedetére.

A képviselőtestület minden egyes tagja, a helyzet magaslatára emelkedvén a legjobb akarattal szavazta meg ez. összeget tanítóinak javadalmához. Mégis különösen felemlítendő: dr. Harsányi Gyula polgármester, Zrumecky Viktor városi főjegyző és

Saáry Zoltán számvevő úr ak nevei, kik a tanítás ügy iránti szeretetből ennek elérését nagyban előmozdították.

Adja Isten, hogy édes hazánk minden egyes községyig igyekezzék tanítóinak kitartó szorgalmú munkásságát elismerni.

A Deutscher Lehrerverein képviselőjében jártak itt nem régen *Röhl* Gottfried elnök, *Günther* Albin ügyvezető és *Menzel* Gusztáv, hogy visszaadják azt a látogatást, melyet *Rakos*, *Moussong* és *Szekely* tettek a múlt év folyamán Berlinben. Több értékes és nagy horderejű gyűlés is volt a vendégek tiszteletére, melyen a magyar és német pedagógia fegyverbarátságáról esett legtöbb szó. Persze mindig német nyelven. A nagy Kamerádok meg annyi fáradságot sem vettek maguknak, hogy néhány magyar szóval megterheltek volna különben agilis elméjüket. Aztán megmutatták nekik azokat az intézeteket és intézményeket, amelyek teljesen német mintára rendeződtek be. (Itt persze gondosan kerültek, hogy valamelyik ősi magyar karakterű kath. intézményt meg ne lássanak. Erre csak a bulgároknak volt szükségük.) Végre is eltávoztak azzal az érzéssel, hogy Budapest valóságos kis Berlin.

Tíz éves találkozó. Kartársak, akik 1908-ban képesítőt tettek velünk az *ungvari* királyi g. kath. tanítóképzőben, f. évi július 17-én — szerdán reggel — légyetek Ungváron mindnyájan. Hadbavonult testvéreink kedvéért a háború után ismét összegyűjünk. Aig várjuk e boldog pillanatot. Szeretettel: *Féjer* János áll. tanító, Hajdudorog, *Ivancsó* Jenő Ódón neptanító és lapszerkesztő, Nyirgyulaj.

Halálozás. *Batacsy Rajmund* kémendi tanító buzgó tanítói működésének nyolcadik, az orosz-nyelvi-országi és később a kárpáti harcokban tizenhárom hónapig teljesített hűséges katonai frontszolgálatát s orosz fogságba jutásával hősileg kiállott szenvedésteljes három év elteltével, boldog hazatérése útjában *Godinghen*, a morva határszéli város fogolykórházában bekövetkezett rövid szenvedés után folyó hó 10-én váratlanul reggeli 6 órakor, 32-ik évében áldozatos lelkét visszaadta Teremtőjének. Hült tetemet jun. hó 15-én, délután 4 órakor helyezték általános és mély részvétellel Zólyomban a vasúti nagy állomásról a rom. kath. sírkerbe örök nyugalomra. Az engesztelő szentmiseáldozat ugyanott f. hó 17-én mutatták be a Mindehatonak. Hős kartársunk, a boldog feltámasztásig az édes hazai földben nyugodj békében!

PÁLYÁZATI HIRDETÉSEK.

A pályázati hirdetéseknel minden szó egyszeri közlési díja 6 fillér.

Esztergomi érseki megye.

A köhídyarmati (Esztergom.) róm. kath. iskolaszék tanítói állásra *július 31-iki* határidővel pályázatot hirdet. Jövedelme: törvényes fizetés a községtől és államsegélyben. Személyes megjelenés és a kántorságban való jártasság előnyösebb. Kérvények az iskolaszéki elnökséghez küldendőek. 232—1

Szénavár (Hontm.) róm. kath. iskolaszéke helyettes tanítói állásra pályázatot hirdet *július 15-ig*. Javadalma törvényes az államtól. Pályázhatnak tanítók, tanítónők és kisdédvönök. 270—1

Naszvad (Komáromm.) róm. kath. IV. fűtosztálytanítói állásra pályázat hirdetik. Javadalmazás: törvényes fizetés, államsegéllyel. 240 kor. lakbér. 24 kor. tájárándóság. Pályázati határidő: *július 14.* *Wiedermann Károly* dr. iskolaszéki elnök. 262—1

Ipolyvábón (Nógrádm.) az osztálytanítónői állásra pályázat hirdetik. Javadalma a községtől évi 100 kor. fizetés és 240 kor. lakbér, a többi törvény szerinti államsegély. Pályázati határidő *aug. 14.* *Róm. kath. iskolaszék.* 283—1

A püskii róm. kath. iskolaszék lemondás folytán megüresedett kántortanítói állásra *július 14-re* pályáza-

tot hirdet. Javadalma 5 hold 52 □ öl szántóföld bérlete 402 kor., 810 öl házikert. Községtől 780-10 kor. Államsegély a fizetés kiegészítésére 100 kor. s törvényes korpótek, államsegéllyel. Végzett temetések s misék után juro stóladíj. Lakása: 3 padlózott szoba, 1 zárt konyha, 1 kamara, 1 pince, 2 istálló. Kötelessége: a mindennapi s ismétlős iskolások tanítása, a tempóban s temetéseknél előírt kántori teendők végzése. Folyamodványok július 13-ig az iskolaszéki elnökhöz küldendők. Az állás azonnal elfoglalando. 278—1

Egri érseki megye.

Váraszóli róm. kath. kántortanítói állásra pályázat hirdettük. Jövedelme: 2 szoba, konyha, kamrából álló lakás; istálló; 719 □ öl kert; 231 □ öl szántó és 919 □ öl rét; 1200 kor. kezdőfizetés, melyből 566 korona államsegély, a többi párbér és 800 lélek után stóladíj-vedelem. Pályázók kellően felszerelt kérvényeiket július 14-ig Vágó Lajos lelkész Erdőkövesd, up. Pétervására (Heve-m.) küldjék. Választás ugyanazon napon fog megtartani, melyen a személyesen megjelenők előnyben részesülnek. Nőpályázók is elfogadhatnak. 237—1

A vallásalap által fenntartott pusztacséghi Barzi magyar levő róm. kath. jellegű népiskolánál megüresedett tanítói állásra pályázat hirdettük. Javadalmazása az iskolafenntartó alapítványi uradalom részéről a magy. kir. vallás- és közoktatásügyi minisztérium 136.146.1917. sz. n. kelt intézkedése szerint havi előleges részletekben járó 1200 kor. évi készpénz fizetés, természetbeni lakás az iskolaépületben és a hozzátartozó melléképületek használatára, kert és az utólag megállapítandó dologi kiadások összege. Ezen összeg az utolsó alkalommal iskolatitús és egyéb dologi kiadások fedezésére 340 kor. volt. A nagyberlő a fűtéshez szükségesebben és egyebekben segítségre készsége lesz. Kötelessége a tanítónak az osztatlan iskolában úgy a mindennapi, mint az esetleg ismétlő tanítványokat törvényszabta módon tanítani és nevelni. Pályázhatnak fi- és nőtanítók. A folyamodványok a m. kir. vallás- és közoktatásügyi minisztériumhoz címzendők és a plébánoshoz küldendők Dévaványára, Szolnokmegyébe. 277—2

A dévaványai róm. kath. iskolaszék két habavonult tanítójának helyettesítésére pályázatot hirdet két helyettes állásra. Mindegyiknek javadalmazása: a hitközségtől évi 800 kor. Lakás legszükségesebb butorokkal, agy-nemű nélkül. Az államsegély kiutalását számukra az iskolaszék kérelmezni igen. Utiköltségüket iskolaszék megtéríti. Ha tanítóképzészek lennének, iskolaszék vizsgadíjukat is megfizeti. Pályázhat férfi vagy nő. Kérvények róm. kath. iskolaszéki elnökhöz küldendők Dévaványára (Szolnokm.) július 25-ig. 264—2

Ónállóan végezni tudó helyettes keresek filiális kántori teendők elvégzésére egy és fél, esetleg két hónapra. Tanítani nem kell. Fizetés 240 kor. és butorozott szoba. Az állás azonnal elfoglalando. Léna Minály róm. kath. kántortanító Nyirbögány (Szabolcsm.) 259—2

Besztercebányai egyházmegye.

A padkői (up. Zélyomlince) megüresedett kántortanítói állásra pályázók bélyegezett és okmányokkal felszerelt folyamodványukat címezzék a besztercebányai m. kir. erdőgazgatóságra és július 15-ig küldjék a padkői róm. kath. plébániahivatalhoz. Javadalmazás: erdőkinctartól 3348 kor. törzsfizetés, egyházközségtől 690 kor. járuléka, államsegély, lakás gazdasági épületekkel, erdőtulajdon, tűzifailetmény hazhoz, szántó stb. Katonák felmenthetők, tót nyelv szükséges. 228—2

Betöltendő a jánosgyarmati róm. kath. elemi népiskolánál két tanítói állás. Mindkettőnek fizetése természetbeni lakás, kertiletmény és törvényes fizetés, államsegéllyel. Pályázhatnak németül is beszélő férfi- és nőtanítók. Kérvények aug. 1-ig az iskolaszék címére beküldendők. Állás szept. 1-ig elfoglalando. 258—2

Felsőkemencei (Barsm.) róm. kath. kántortanítói állásra július 15-ig pályázat hirdettük. Javadalma: törvényes lakás, gyümölcsöskert, szántóföld, készpénzben és természetben 435 kor. és 965 kor. államsegély, de sok-

kal többre feljön. Tót nyelv ismerete kívántatik. *Iskolaszék.* 255—1

A szebedi (félóra Privigye várostól) róm. kath. kántortanítói állásra f. évi júl. 25-ig pályázat hirdettük. Államsegéllyel kiegészített törvényes fizetés. Természetbeni lakás melléképületekkel. Kántori jövedelem díjlevél szerint 24 pozsonyi mérő buza, és 1400 lélek után tyasütésért 2 pozsonyi mérő buza, és 1400 lélek után stóladíj-vedelem. 16 m³ tűzifa házhoz szállítva. Tannyelv magyar-tót. *Plébániahivatal* Szebed, u. p. Privigye (Nyitram.). 288—1

Csanádi egyházmegye.

A dezsőházi róm. kath. elemi népiskolánál megüresedett második tanítói állásra pályázat hirdettük. Államsegéllyel kiegészített törvényes fizetés, természetben szép lakás, melléképületek és kerttel. Magyar község. Férfitanítók vagy kántori képesítéssel bírók előnyben részesülnek. Kérvények július 15-ig a róm. kath. plébániára, Seléndre (Aradm.) küldendők. 272—1

Erdélyi egyházmegye.

Székelyvéczei (Udvarhelym.) róm. kath. kántortanítói állásra pályázat hirdettük. Fizetés törvényes: természetben, ingatlan, államsegély és törvényszerinti lakás. Határidő július 31. Bővebb felvilágosítást *iskolaszék*ől. 280—1

Győri püspöki megye.

A bezenyei (Mosonm.) róm. kath. elemi iskolában egy helyettes tanítói állásra pályázat hirdettük. Fizetése törvényes. Lakás: butorozott szoba, fűtéssel. Pályázati határidő július 20. Az *iskolaszék*. 284—1

Kassai egyházmegye.

Boldogkőújfaluban (Abauj-m.) két tanerős róm. kath. iskolánál a kántortanítói állás javadalma: 1. Hitközségtől 345-20 kor. 2. Párbér circa 12 régi köből (100 koronába számítva). 3. stóla 30 koronába számítva, (circa 200 kor.) 4. Alapít. szentmisék 4-80 kor. 5. Fa és legelő a községtől (tél telek után). 6. 2 hold föld grationale 7. Törvényes szép lakás, kert. 8. Államsegéllyel kiegészítve. Tanítja a III—VI. osztályt. Személyes megjelenés saját költségén kívánatos U. p. Boldogkőváralja. Választás július 15-én d. u. 4 órakor. *Iskolaszék.* 250—1

Nyitrai püspöki megye.

Radoskai (Trencsénm.) róm. kath. tanítói állásra pályázat hirdettük. Javadalma: a törvényben megállapított illetmény. Pályázhatnak tót nyelvet érő okleveles tanítók vagy tanítónők. Pályázati határidő *augusztus 24.* Felszerelt kérvények alulírott iskolaszéki elnökhöz Obeszerterce (Trencsénm.) küldendők. *Szvittek János* iskolaszéki elnök. 248—1

A kispapszabadii róm. kath. elemi (osztatlan) iskolánál megüresedett tanítói állásra aug. 1-ig pályázat hirdettük. Javadalma: a községtől kellemes fekvésű új lakás, 650 kor. fizetés, 4 öl tűzifa, fél hold szántó, melynek fele kertiletménynek számítatik. A többi államsegélyben. Pályázhatnak tanítók és tanítónők. Tót nyelv szükséges. *Plébániahivatal* Keselőkő, u. p. Nyitraóvák. 253—1

A keselőkői (u. p. Nyitraóvák) róm. kath. iskola III—VI. oszt. tanítói állására aug. 1-ig pályázat hirdettük. Javadalma: a községtől (tótajku) lakás és 100 kor., a többi államsegélyben. Tanítók és tanítónők pályázhatnak. *Iskolaszék.* 260—1

Pécsi egyházmegye.

Kajdacsí róm. kath. osztálytanítói vagy tanítónői állásra pályázat hirdettük július 15-ig. Fizetés államsegéllyel törvényszerű. Férfi, megféleis esetén, rendszeren kívül, uradalomtól külön háborús segélyt kaphat. *Plébániahivatal* Kajdacs (Tolnam.) 256—1

Rozsnyói püspöki megye.

A zabari (Gömörm.) vasúti Ajnácseső; anyaegyház róm. kath. kántortanítói állásra *július 17-ig*, amikor a választás is megejtetik, pályázatot hirdet. Jövedelme: jó lakás, 2 szoba, konyha, kamra, istálló. 10 hold ingatlan, eddig 165 koronáért volt bérbe. A bérlet szept. 1-én lejár. Az úrbérésekkel közös legelő és erdőrész, tehén-, sertés- és lúd tartás fél úrbéri birtok után. 18 m. fa beszállítva. 7 mm. rozs (páronként 15 liter, circa 90 pár.) Párberpénz, stóla 20 kor., alapítványi sz. misék után 7-80. Az egész jövedelem 285-63 kor. értékelve a többi államsegély. *Orgonálni tudó nők is pályázhatnak.* Személyes megjelenés előnyös, de tekintve a mai nehéz közlekedést, nem föltétlenül szükséges. Nem annyira a jó kántorság, mint inkább a tanítás a fő. Kötelessége a díjlevélben. Kérvények a *plébániahivatalnak* küldendők. 275—2

Szatmári egyházmegye.

A felsőbányai (Szatmárm.) róm. kath. fiúiskolánál egy kántortanítói és két helyettesitanítói állásra *aug. 1-ig* pályázat hirdetettik. *Kántortanító* javadalma: természetben lakás és a törvényszabta tanítói fizetés, mint kántor, a jelenlegi öreg kántort akadályoztatása esetén a felmerülő stóladíjak fejében helyettesíteni s amint ennek kántori megbízatása megszűnik, a kántori teendőket és az ezekkel egybekötött kórusi és iskolai énektanítást és énekarvezetést a stólailetmények és 400 kor. kántori fizetés fejében végezni kötele. A *helyettesitanítók* (tanítónők is pályázhatnak) fizetése havi 80 korona és háborús segély, esetleg rendkívüli személyi pótlék is. Egyik helyettesnek rendes tanítótá kineveztetése, az ötödik tanítói állás szervezése folyamatban levén, kilátásba helyeztetik. *Pály Ede*, esp.-plébános. 285—1

A császlói (Ungm.) róm. kath. kántortanítói állásra pályázatot hirdettek. A kántortanító fizetése 2 szobás lakás, kert és gazdasági épületekkel, 11 kat. hold szántó-föld, párber és stólapénz s a javadalom újra értékelése után megállapítandó államsegély. Az összes adók a kántortanítót terhelik. Kötelességei: a császlói osztatlan iskolában a tanítás ellátása, a rendes kántori teendőkön kívül kéttemplomos fiókegyházban havonként a lelkész kíséretében megjelenni. Okmányokkal (keresztlevél, családi állapotot igazoló, s működési bizonyítványok, oklevél, esküokmány) *augusztus 1-ig* címekre küldhetők. *Szentmihályi Lajos* iskolaszéki elnök. 286—1

A szinfalui (Szatmárm.) róm. kath. kántortanítói állásra lemondás tolytán pályázat hirdetettik. Javadalma: hitközségtől 160 kor. készpénz, 12 hold, 10 □ öl szántó-föld, 335 □ öl kert, 689 □ öl rét, 504 öl legelő, melyek után az adót élvező fizeti, 60 véka buza, 18 kbm. tűzifa, alapítványi misék után 58-40 kor., stólaris jövedelem 20 kor., természetbeni lakás 2 szoba, konyha, kamra és mellékeépületek. Fizetési kiegyesítés államsegélyből. Pályázati kérvények *augusztus 1-ig Láng Ferenc ker. esperes* címére K. Erdőd (Szatmárm.) küldendők. *Iskolaszék*. 287—1

Szepesi püspöki megye.

Erdődikai (Árvam.) róm. kath. iskolaszék I. kántortanítói és II. tanítói állomásra *július 10-re* pályázatot hirdet. Fizetés törvényes. Pályázhatnak nótanítók, esetleg óvónők is. Tót nyelv szükséges. 243—1

Az erdősi (posta Nagyhársas, Szepesm.) róm. kath. kántortanítói állásra pályázatot hirdetünk. Törvényes fizetés, államsegéllyel. Tanítónők is pályázhatnak. Tanítónő a kántori teendők alól felmentést nyerhet. Tót nyelv szükséges. Egészséges fenyves vidék. Mindennapi iskolások száma 40. Választás *aug. 6-án. Iskolaszék*. 279—2

A benedikői róm. kath. tanítónői (tanítói) állásra *aug. 1-ig* pályázat hirdetettik. Törvényes fizetés, 276 kor. hitközségtől, többi államsegély, jó lakás, 20 kor. kertiletmény. Tankötelesek száma körülbelül 40. Tan nyelv tót. Állás szept. 1-én elfoglalandó. U. p. Mutne, Árvam. 281—1

A szmrecsáni róm. kath. kántortanítói állásra *aug. 1-re* pályázat hirdetettik. Fajavadalmazás: Lakás gazda-

sági épületekkel. 249-52 kor. készpénz, 6 kor. stóla, 3 p. mérő rozs és 3 p. mérő árpa, összesen 26 koronában, 3 h. 1347 öl szántó, szabad legeltetési jog a községgel, halászati jog, 25 kbm. puhafa udvarba szállítva a tanító saját használatára, kert, fű a temetőből, összesen 60 koronában számítva. A többi államsegély. Tankötelesek száma alig 30. Szmrecsánban az istentisztelet csak minden harmadik vasárnap tartatik. Tót nyelv ismerete szükséges. *Plébániahivatal* Nagydobroc, (Liptóm). 254—1

Szlaniczai (Árvam.) róm. kath. kántortanítói állomásra pályázat hirdetettik *július 27-ére*. Tanítói fizetése: a községtől 1000 korona államsegélyes kiegészítéssel. Kántori járandósága rozs, árpa és zabból 5—5 mérő. Stólaris jövedelem kb. 200 kor., búcsúilletmény 12 kor., 4 öl puhafa a házhoz szállítva, szokásos házszentelés, kétszobás lakás, konyha, pince, gazdasági épületek, kert, közös legeltetés 2 db. szarvasmarha számára, Kellően felszerelt folyamodványok námesztói plébániahivatalhoz küldendők. Nők is pályázhatnak. 251—1

Klin ad námesztói (Árvam.) róm. kath. iskolaszék kántortanítói állomásra *augusztus 1. határidővel* pályázatot hirdet. Jövedelem: községtől és hivektől készpénz és terményekben összesen 1150-22 kor., államsegély. Lakpénz 240 kor. Tót nyelv szükséges. 290—1

Szombathelyi egyházmegye.

A vaskomjati (Vasm.) róm. kath. iskolánál a II. tanítói állásra pályázat hirdetettik. Lakás: egy szoba és konyha. Lakberpótlék: 168 kor., kertiletmény 20 kor., fizetés a hitközségtől 600 kor., a többi államsegély. Kötelessége a díjlevél szerint. Tanítónők is pályázhatnak. Német nyelv ismerete szükséges. Pályázati határidő *július 25.* Az állás szept. 1-én foglalandó el. Felszerelt folyamodványok az iskolaszékekhez küldendők Vaskomjatra. 274—3

A lendvajakabfai róm. kath. iskolaszék tanítónői állásra pályázatot hirdet. Javadalma: 690 kor. és megfelelő államsegély, természetben lakás. Folyamodványok a szükséges okmányokkal *július 31-ig* a szentgyörgyvölgyi (Zalam.) plébániahivatal címére küldendők. 271—2

A csesztregi róm. kath. osztálytanítói állásra pályázat hirdetése. Fizetés a községtől 100 kor., többi az államtól pontosan havi előleges részletekben. Száraz modern új lakás két szobával, konyhával és kamrával. Tartozik a mindennapi és ismétlő iskolásokat a másik két tanterővel megosztva tanítani és hadbavonult kántor helyett megfelelő díjazásért kántoriat is végezni. Pályázati kérvények *iskolaszéki elnökhöz Csesztreg, Zalamegye* küldendők. Pályázat határideje *július 31.* Állás azonnal elfoglalandó. 267—2

Kismáriahavasi róm. kath. iskolaszék (Vasm.) kántortanítója hadban lévén, helyettesi állásra *július 14-ig* pályázatot hirdet. Két szoba, egy butorozott, konyha, kamra, istálló, 3 sertésöl, fakamra. Tanterem fűtése 3 öl fa, 800 kor. illetmény, megfelelő államsegély. 40—50 mindennapi 25—30 ismétlő. Német nyelv előny. Nők, óvónők is pályázhatnak. Állás szept. 1-én elfoglalandó. Folyamodványok plébániahivatalnak Vizlendva, u. p. Szarvaslak küldendők. 249—1

Váci egyházmegye.

A kiskunmajsai róm. kath. iskolaszék pályázatot hirdet a halálozas folytán megüresedett *kunágasegyházai pusztai* tanítói állásra, községtől távolság 6 km. Javadalmazása a törvényes fizetés, természetbeni lakás és kert. Esetleges előléptetés következtében távolabbi tanjai iskolai állás üresedik meg, tehát a pályázatban kitüntendő, hogy csak a kunágasegyházai vagy esetleg megüresedett távolabbi tanjai iskolai állást kéri a pályázó. A belterületi fiúiskolánál 1, esetleg 2 helyettesi állás is megüresedett, fizetés havonként 100 kor., 20 kor. lakbér a tanítási idő tartamára. Pályázhatnak oklv. férfi- és nőtanítók. A kellően felszerelt kérvények *június 30-ig* alulírott iskolaszéki elnökhöz küldendők. *Varga Mihály* apát-plébános. 226—1

Zsombok (Pestm.) róm. kath. magyar iskolához két férfi tanító kerestetik. Fizetésük törvényes Lakás vagy lakbér. Kötelmiük díjlevélben. Kántoriakhoz értéknek előny. Javadalmat augusztus elsőtől élvezik. Állás szept. elsején elfoglalandó. Hátáríró *júl. 20. Iskolaszék.* 245—1

Kállón (Nógrádm.) Aszód mellett, róm. kath. iskolánál második tanítói állásra pályázat hirdettetik. Lakás, kert-illetmény és törvény szerű fizetés. Tartozik a rábízott tanteremben vallásosan oktatni és ismétlősokeket is tanítani. *Iskolaszék.* 289—1

Veszprémi egyházmegye.

Somogyudvarhelyi róm. kath. iskolához másodtanító kerestetik. Tanítja az I—II. osztályt és ismétlőket, kántort szükségben díjtalanul helyettesíti, fizetés 418 kor., lakás, fűtés, tisztogatás, lakbérpótlék 60 kor., kerpótlék 20 kor., a többi államsegély. Jelentkezések *július 14-ig* főt. *Teller Vince* berzencei plébános úrhoz intézendők. *Iskolaszék.* 269—1

Regensburgban kitünően képezett karnagy és orgonista kitünő tanítói és kántori oklevéllel jelenleg mint segédszolgálatos tanító felmentve, jobb állást keres, ahol zenei működésre teret talál. *Mayer Rezső* Dunabölkény, Bácska. 242—3

Bars Nógrád Esztergom megyében magyar helyre, kántorságban jártas, felmentett kántortanító, állást foglalna egytanerős filiálisban, hol terményjárandóság van. Jelenlegi helyemről türehtetlen lakásom miatt távoznék. Cim: *Engenhofer Gyula* kántortanító, Hontfüzesgyarmat. 219—1

1 koronás Tantervfüzeteimet legcélszerűbb utalványon rendelni, portó 10 fill. Mely osztályok vannak egy teremben, ezt okvetlen írja meg. *Ruzsinszky László* kántortanító Váchartyán. 268—1

Betegség miatt az 1918/19. tanévre nyugdíjas kántortanítót keresek. Ellátást és lakást, valamint havi 40 koronát adok. Tahitótfalu (Pestm.). *Pénzes Ferenc*, kincstári tanító. 276—1

Hasznos és szórakoztató zenei tanulmányok a nagy vakációra:

Magyar dallamos ünnepélyes **Präludiumok** az összes hangnemekből, függetlenül együtt: 7 kor. 50 fill.

Hazafias (háborús) Mária-dalok 3 fűzet, darabonkint 4 kor. 50 fill.

Ecce Sacerdos Magnus präludiummal, vegyeskarral szólalmokkal együtt 4 korona.

Abrándok almok 12 magyar dal zongorára 4 50 kor.

Királykisasszony kertje 12 magyar dal zongorára 4 kor. 50 fillér.

Népszövetség induló, quartett 1 korona.

Kapható: **KONTOR ELEK** Budapest, II., Lánchíd-u. 2. Ugyanitt megrendelhető még összhangzattan és hozzávaló kottapapíros is.

Stampay ének- és imakönyve 12 oldal háborús szöveggel bővíve, bőrpapirkötésben 2 K 50 fill.

Tízre egy ingyen, kotta ingyen, kötve 1 kor. 80 fill.

Kapható a szerzőnél **Köbölkuton.** (Esztergom.)

Az olcsóbb kötésű elfogyott. 701—1

Régi jó gordonka

részgépessel 400 koronáért eladó. 227—1

MIKLA segédlelkész, Csongrád.

Már mindenki könyörög a békéért!

E könyörgések végzéséhez használjuk a **Cséplő István** lelkész által szerkesztett, gyönyörű imákat tartalmazó

Béke imádságos könyvet.

A 128 oldalas kedvelt imakönyv, csinos **keménytáblás** kötésben **3 korona.**

Tömeges megrendelésnél folyószámlára is 20% kedvezményt nyújtunk.

Ugyanezen alkalomra ajánljuk a

„Prosby za Pokoj“

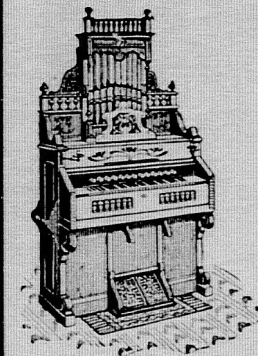
imakönyvet is. (Béke imakönyv tót nyelven.)

Ez ugyancsak keménytáblás kötésben **3 kor.**

Tömeges megrendelésnél folyószámlára is 20% engedménnyel szállítjuk.

RÓZSA KÁLMÁN ÉS NEJE

könyvkiadó r. t., mint a **Szent-István-Társulat** testvérvállalata.

HARMONIUM. Orgona.

A gyönyörű hang, melyet a világhírű és elismert legjobb gyártmányú amerikai rendszernek elmés szerkezete elővarázsol, önmagának zeng dicséretet. **Pedálos harmoniumok** orgona méreteken. Ezen általánosan elismert remek műveket bocsátja ki

STOWASSER

csász. és kir. udvari szállító

Az ország legnagyobb hangszergyára

vonós és fuvós hangszerekben.

BUDAPEST II., Lánchíd-u. 5.

Továbbá ajánlja saját gyárában készült elismert kiváló minőségű **vonós, háros, fuvós** hangszert.

Tanerőknek kedvezmény.

Árjegyzék a kívánt hangszerről ingyen küldetik.

Legrégibb cég. Alapított 1770.